

Posolstvo Svätého Otca Františka

pri príležitosti Medzinárodného dňa ľudí so zdravotným postihnutím

Pri slávení *Medzinárodného dňa ľudí so zdravotným postihnutím* si znovu pripomeňme, že z pohľadu viery je v každom bratovi a každej sestre prítomný sám Kristus, ktorý každý skutok lásky voči tým najmenším vzťahuje na seba (porov. *Mt 25, 40*). Pri tejto príležitosti by som chcel pripomenúť, že centrálnu rolu pri prekonávaní diskriminácie a podporovaní kultúry stretnutia a kvalitného života zohráva dnes podpora práva participovať na živote spoločnosti.

V oblasti zdravotníctva a asistenčnej pomoci pre ľudí so zdravotným postihnutím sa už veľmi pokročilo, no ešte i dnes tu nachádzame kultúru vyradovania a mnohí z nich pociťujú, že nikam nepatria a nemajú účasť na živote spoločnosti. To všetko si vyžaduje, aby sme sa starali nielen o práva osôb so zdravotným postihnutím a ich rodín, ale vyzýva nás to k tomu, aby sme urobili svet humánnejším a odstránili z neho to, čo im zabraňuje byť plnoprávnymi občanmi, prekážky súvisiace s predsudkami, a umožnili im prístup na rôzne miesta a takú kvalitu života, ktorá bude zohľadňovať všetky rozmery človeka.

Treba sa postarať o všetkých ľudí so zdravotným postihnutím a sprevádzať ich v rôznych životných okolnostiach, využívajúc pri tom súčasné technológie, ktoré však nesmieme absolutizovať; musíme sa rázne a zároveň citlivo zaoberať situáciami, keď sú títo ľudia odsúvaní na okraj a spoločne im otvárať cestu, aby sa mohli aktívne zúčastňovať na živote občianskeho i cirkevného spoločenstva, priznávajúc im ich dôstojnosť. Je to náročná a namáhavá cesta, ktorá však čoraz viac prispieva k formovaniu ľudského svedomia, aby bolo schopné v každom spoznať jedinečnú a neopakovateľnú osobu.

Nezabudnime pri tom ani na mnohých „skrytých vyhnancov“, ktorí žijú v našich domoch, našich rodinách, našich spoločenstvách (porov. *Anjel Pána 29. decembra 2013; Príhovor k diplomatickému zboru 12. januára 2015*). Myslím na ľudí rôzneho veku, predovšetkým však na starých ľudí, ktorí sa aj z dôvodu zdravotného hendikepu často cítia byť bremenom, cítia, že ich „prítomnosť je nepohodlná“ a že im hrozí odsunutie, odopretie konkrétnych pracovných možností, aby sa mohli podieľať na budovaní vlastnej budúcnosti.

Sme povolaní k tomu, aby sme v každej osobe so zdravotným postihnutím, aj s komplexným a ťažkým, videli jej jedinečný prínos pre spoločné dobro prostredníctvom jej vlastného životného príbehu. Aby sme uznali dôstojnosť každej osoby, keďže dobre vieme, že nezávisí od fungovania jej piatich zmyslov (porov. *Kolokvium s účastníkmi Stretnutia CEI ohľadom zdravotného postihnutia, 11. júna 2016*). Takejto zmene zmýšľania nás evanjelium učí. Treba vyvinúť protilátky voči kultúre, ktorá niektoré životy radí do A a iné do B skupiny: toto je

sociálny hriech! Musíme mať odvahu poskytnúť hlas tým, ktorí sú diskriminovaní z dôvodu zdravotného postihnutia, pretože v niektorých krajinách, žiaľ, ešte i dnes majú problém považovať ich za osoby rovnakej dôstojnosti, za bratov a sestry v ľudskej rodine.

Vytvárať dobré zákony a búrať fyzické bariéry je skutočne dôležité, ale to nestačí, ak sa nezmení aj zmýšľanie, ak sa neprekoná rozšírená kultúra, ktorá naďalej produkuje nerovnosti, keď ľuďom so zdravotným postihnutím bráni aktívne sa podieľať na bežnom živote.

V týchto rokoch sa rozbehli procesy zamerané na ich inklúziu, no zatiaľ nie dostatočne, pretože predsudky vytvárajú okrem fyzických bariér aj obmedzenie prístupu ku vzdelaniu, zamestnaniu a účasti na živote spoločnosti pre všetkých. Osoba so zdravotným postihnutím potrebuje pre svoj rozvoj nielen žiť, ale aj patriť do spoločenstva. Povzbudzujem všetkých, ktorí pracujú s osobami so zdravotným postihnutím, aby pokračovali v tejto dôležitej službe a úlohe, ktorá určuje stupeň vyspelosti národa. A modlím sa, aby každá osoba mohla na sebe pocítiť Boží otcovský pohľad, ktorý potvrdzuje jej plnú dôstojnosť a bezpodmienečnú hodnotu jej života.

Vo Vatikáne 3. decembra 2019

FRANTIŠEK